

Munter

Vackert var det att betrakta
Hjälten Adlercreutz, generalen,
Hur han kom så tyst och sakta
Till soldatens grav i dalen,
Hur han stannade vid randen
Och med hatten sänkt i handen,
Såg den enkla bädd fullbordas,
Där Hans Munter skulle jordas.

Stor var eljest icke hopen,
Honom följde i det sista:
Två soldater grävde gropen,
Fyra stodo vid hans kista;
Men till heders sen för resten,
Utom generaln och prästen,
Tre korpraler, pengar värde,
Och furiren, jag, - den fjärde.

Annan ståt fanns ej att skåda.
Klädd i slitna krigarkläder
Låg han, Munter, i sin låda
Hopklämd mellan fyra bräder,
Trygg och nöjd att se i döden,
Som han var i alla öden,
Samma kämpe som i livet,
Mindre färm blott, det är givet.

Nu, när skild från strid och skiften
Sitt kvarter han fått, soldaten,
Framsteg korpral Buss på griften
Och höll tal om stridskamraten.
Hur han var till börd och minnen,
Hjärta, språk och kraft och sinnen
Som en slant till krigsman slagen, -
Allt drog gubben Buss i dagen.

Det var konstlöst, men man rördes,
Stod där kvar i tyst förbidan,
Log, när Munters kärnspråk hördes,
Strök mustascherna åt sidan. -
Vill du lyssna till hans saga?
Den är enkel och alldaga,
Kan väl mödan knappt betala;
Hör dock! Gamle Buss må tala.

Krigsmän! Nu är Munter borta.
Känd och käck, långt mer än mången,
Har han kommit nu till korta
Och åt döden gett sig fången.
Efter marscher, stormar, strider
Har han nu gjort halt omsider,
Lagt sig här till rast i backen
Och vänt lugnt i vädret klacken.

Fråga oss, som närmst i elden
Fått med honom kulor smaka,
Om han höll sig, där man ställde'n,
Eller ryggade tillbaka,
Om i striderna och slagen
Han fick vitt i anletsdragen
Eller såg mot dödsminuten
Mörkbrun, som av koppar gjuten.

Till armén från vilda skogen
Kom han, styv till skick och later,
Sina tappra fäder trogen,
Allt från hedenhös soldater,
Svarte kort och talte föga,
Log med skalken i sitt öga:
Högst tre ord, sen stum som spiken,
Men på huvu't slog han spiken.

Liksom han, så hela raden
Av hans släkt gått fram i världen,
Blött och dött i lägsta graden,
Hållit truten, talt med svärden.
En gång som ett troll omsider
Steg i Karl den tolvtes tider
Ända till furir en Munter;
Sen dock bar på nytt herunter.

Mången, ej i tjänsten övad,
Släpper sent sitt hem ur minnet,
Hänger näbb och går bedrövad,
Innan tiden stålsatt sinnet.
Sådan var ej Munters vana,
Nej, till tredje Gustavs fana
Kom han, rakt från första dagen
Som en slant till krigsman slagen;

Drack av fröjd, blev vild om kvällen
Och slog buckla på geväret;
Nästa morgon fick sig sällan
Litet fuktel för besväret.
Väbeln sade: 'Tag ej illa,
Så är tjänsten, gubbe lilla!
Har du mjuknat nu till början?'
'Jo', sad' Munter, 'tack för smörjan!'

Nykter var han ock alltsedan,
Hurtig, nöjd och oförtruten,
Fick i första dusten redan
Vänstra skuldran genomskjuten.
Döbeln stod då bland de sina,
Hörde samma kula vina:
'Den gick nära, barn, vem fick'en?'
Munter svarte: 'Jag var pricken.'

Knappast läkt på nytt den gången,
Fick han åter lyckan pröva,
Fick, i en kosackhop fången,

Sina breda fötter öva;
Tvangs att följa, halva milen
Stäppens fåle, snabb som ilen,
Tills av några djärva kunder
Han blev frälst som av ett under.

Svetten svällde i hans panna,
Hjärtat slog och barmen hävdes,
När han äntligt kom att stanna; -
Dock god min behölls och kvävdes.
'Fick du trava?' ljödo ropen
Skämtsamt ur den ystra hopen,
'Hur gick färden, hur var stigen?'
Munter svarte: 'Tämmeligen.'

Kort därpå blev Armfelt slagen;
Munter blodbestänkt, ja, färgad,
Stod sin fana närmst den dagen,
Genom honom blev hon bärgad.
Nu vasserra, äntligt fick han
På den fästa, gråa brickan
Svärdsmedaljens hederstecken;
Munter sade lugnt: 'Å nacken!'

Som han var i dessa strider,
Lika nöjd och oförfärad
Var han allt till sista tider,
Endast mer bemärkt och ärad,
Var nu grå i skägget vorden,
Kanske än mer karg på orden,
Men i eld och rök och flamma
In i döden än densamma.

Sent på ett besök i våras
Kom hans mor till bivuaken;
Då fick Munter lov att tåras,
När han såg den gamla draken;
Satt ock sedan långt på natten,
Teg och log och såg på skatten.
Detta möte var det sista,
Nu lär gummans hjärta brista.

Aldrig nej, vadhelst hon sade;
Till vart ord från moderns tunga
Endast ja och ja han hade,
Tills hon äntligt hördes sjunga:
'Käre son, var ej förvägen!
Håll dig skaligt, gå ur vägen,
Bättre fly än illa fäkta!'
Då sad' Munter: 'Pass, ursäkta!'

Nyss på ordena vi läste,
Hur, liksom att föra ordet,
En granat kom in och fräste
Mellan herrarne kring bordet.
Munter, van att röra bränder
Spottade i styva händer

Och fick gynnarn över nacken,
Flink att skynda ut på backen.

Dörren hann han, klippte sedan
Genom farstun ut i rycken,
Stod så när på trappan redan,
När granaten sprang i stycken.
Det var Munters bragd den dagen.
Nu så låg den tappre slagen,
Dock, till modet än behållen,
Sad' han endast: 'Fan tog bollen'.

Än i dag, när morgon grydde,
Höll han kvar av liv en gnista;
Ingen klagan, hållning prydde
Veteranen i det sista.
'Stackars gubbe, ena armen,
Den är borta, hela barmen,
Full med skärvor av granaten!'
Munter sad': 'Hon sprack, den saten'.

Sådan slöt han, sådan var han,
Karl i början, karl i slutet,
Trög i ord, men kvick i faran,
Med om saken oavbrutet.
Van att handla, ej att pråla,
Van att sakna, van att tåla,
Var han man att allt fördraga,
Allt, ja, utom ett - att klaga.

Kunde världen oss betala
Våra bistra dar och nätter,
Ägde de ett språk att tala,
Finlands genomblödda slätter,
Kunde härens fanor säga,
Vad en Munters likar väga,
Mången med galon på rocken
Fick då buga för en tocken.

Ja, min gamla barm känns höjas
När jag honom minns i ledet;
Skulle dödens fåror plöjas,
Vänner, det var häst i redet;
Aldrig ängslig och förlägen,
Bara hejsan och ur vägen,
Gången jämn och efter trumman,
Framåt, det var huvudsumman.

Och hur var han dock ej boren
Vänfast, trofast, lugn och stilla!
Som ett barn, fast grå till håren
Ville han knappt ovän illa.
Fienden var för hans händer,
Vad tobaken för hans tänder:
Bägge sleto press och våda,
Dock som kära plantor båda.

Heder över honom, heder
Över krigarn, där han gömmes!
Mannamod och mannaseder
Akte, att hans namn ej glömmes.
Inga slavar trampe kullen,
Där den tappre bor i mullen,
Nej, en ätt av gamla stammen
Skydde ständigt graven. Amen!

När korpralen slutat hade
Och steg ned från vigda sanden,
Tog generalen själv en spade
I den segervana handen.
Det var han, som sist av alla
Sakta lät på graven falla
Litet stoft av fosterjorden;
Men han talte. - Glöm ej orden!

Vad han sade, föll i tycket,
väckte tankar mångahanda,
Fast det ej var grant och mycket,
Endast talt i Munters anda;
Nog det var att vittne bära
Om vår trohet, om vår ära.
Nog också till krigarns minne; -
Orden lydde: Han var finne.